Bun de imprimat.

XLIX. évf. Cluj, 1939. február. 2. szám.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Romania
3 lei Posta

Alapitotta: DR. BOROS GYÖRGY.

Library of the UNITARIAN FOR THE MINISTRY

Éltető nagy szellemek.

Jelenlegi közügyigazgatónk mult évi főtanácsi ünnepi beszédének alapigéje az volt, hogy: „Új eget és új földet várunk".

Az új ég megjött. Új napok és új csillagok tüntek fel egyházunk egén, kiktől fokozott és igazságos tevékenységet remélünk.

Most várjuk az új földet, melyből új élet kell serkenjen.

Ha nem ugy lesz, minden hiábavaló volt.

Az Egyház hasonló az egyetemességet alkotó egyedekhez.

Hitünk szerint az egyén testből és lélekből áll.

Az Egyházban a lelket a belső emberi kar élén a Főtisztelendő Püspök úr képviseli.

A testet az Egyházat alkotó nép képviseletében a Méltóságos Főgondnok urak jelképezik.

Egyházunk most itt áll testben és lélekben megújulva.

Most újuljon meg szellemben is, ami adja az életet a testnek is, a lélèknek is egyaránt.

A Dávid Ferenc szelleme hassa át Egyházunk vezetőit és minden egyes tagját, amint Dávid Ferencet áthatotta a Jézus szelleme, ami azonos volt az *isteni igazság* szellemével, amiért mindkettő a végsőkig hiven kitartott s a legnagyobb áldozathozatalra habozás nélkül készek voltak az igazságért.

Ugyanis a kereszténység megalapitója az egy istenség eszméjét hirdető népből való Jézus, midőn a maga korában látta népének a törvények igazságaitól való eltérését, az Ő elveinek, s igazsága ismeretének hangoztatásával hirdette, főleg bizonyságtételével igazolta, hogy Ő a törvények betöltését, nem pedig azok eltörlését akarja.

Jézusnak közkedveltségéért ellenségei lettek a hatalmukat féltő papok, a nagyhangu irástudók és képmutató farizeusok.

Unitarian Theological School Berkeley

Jézust halálra itélték, de annak ellenére megszületett a kereszténység az Ő tanai által.

Később, mikor a keresztények között különféle felfogások formálódtak ki és tagozatok, vagyis felekezetek alakultak s midőn a közbeeső eltérések után Dávid Ferenc eljutott az egy istenség eszméjének újbóli felismeréséhez s e megdönthetetlen egy örök igazságot minden ellenséges áramlattal szemben bátran, állhatatosan hirdette, ...halál lett a bére, de ennek ellenére megalakult az egy Isten hivők: az unitáriusok gyülekezete.

Jézus tanaiért a Golgotát járta.

Dávid Ferenc részére Déva várhegye lett a Golgota.

Jézus tanai s igazságai és Dávid Ferenc a közben homályba burkolt igazság felismerése s hitelvei melletti szilárd kitartása következtében mártirok lettek.

Mindkettő megszabadulhatott volna elveinek feladása árán.

Mindkettő inkább a mártirhalált választotta, de az igazság mellett törhetetlenül kitartott.

Az a golgotai keresztfa az igazság magaslatának; az a Dávid Ferenc kerekkő az igazság fundamentumának megdönthetetlen bizonyitékai, erősségei.

Jézus a keresztény vallásnak elhintette magvait.

Dávid Ferenc vele párhuzamban haladva, méltó követője, tehát letagadhatatlanul keresztény az ő *igaz* követőivel együtt.

Jézus erkölcsi tanainak két főtétele:

a) Szeresd Istent..., *b)* Szeresd felebarátodat...

Dávid Ferenc e tanok követése mellett még azt a tételt állitotta fel, hogy a hit Isten ajándéka. Ez azt jelenti, hogy azt sem megtagadtatni valakivel, sem ráerőszakolni valakire nem kell, nem szabad; hanem annak igazságaival szükséges szeretettel meggyőzni az embert.

A kereszténység tarka seregében e jézusi tanok és a Dávid Ferenc tétele ma nagyon meglazult formátlanságokban és ferde beállitásokban alkalmaztatnak.

A hatalmas lelkületü Ghandi európai rövid tartózkodása alatt felismerte azonnal a való helyzetet, midőn azt mondta, hogy: „*Az európai ember elveszitette helyes itélőképességét*".

Ezzel tulajdonképpen a kereszténységet illette.

A kereszténység számtalan törvényesitett és megtürt felekezet tarkaságában keresgéli a maga igazságát és állitgatja tantételeit, amikkel testvérének hirdetett embertársát akarja félre- és hátratolni.

A felebarát hátán akar felkapaszkodni, hogy azt letaposhassa.

Mást cselekszik, mint amit hirdet. A könnyen hivők részére hirdeti az önzetlen szeretetet s a valóságban cselekszi a csunya önzést, s a gyülölködést.

Hirdeti az igazságot s szemrebbenés nélkül gyakorolja a legnagyobb igazságtalanságot is. *Pedig nem az a fontosabb, hogy mit hirdetünk, hanem az, hogy mit cselekszünk.*

A mai kereszténység lecsúszott az erkölcsi alapról.

Az egyházaknak nemes hivatása a lecsúszott emberiséget szeretettel felemelni és talpra állitani.

Jézusi igaz szeretet, Dávid Ferenc nagy szelleme Egyházunk új vszetősége által juttasd diadalra minden körülmények között mindenben a szeretettel párosult, épitő igazságot!

Legyenek áldottak azok, kik az Úrnak nevében jöttek; legyen áldott a nép; legyen áldott a testben és lélekben megújult Egyház, akiért elküldte őket az Úr! *Patakfalvi Zsigmond.*

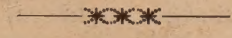

Áldássá vált csapás.

Az elmult vasárnap Porsmouth-ban, Anglia egyik 249.000 lakósu kikötő-városában megható ünnepség játszódott le. A város polgármestere, képviselőtestülete, számos előkelőség, nagyszámu polgárság ünnepi istentiszteletre gyült össze az ottani unitárius templomban. Ünnepi szónok az angol unitárius egyház elnöke volt. Istentisztelet végeztével a diszes ünneplő sereg végeláthatatlan sorokban megindult a temetőbe, hogy babérkoszorut helyezzen egy száz esztendővel ezelőtt, 1839 januárjában meghalt szegény csizmadiamester: Pounds János sirjára. Itt az ünnepi beszédet a polgármester mondotta, majd külömböző jótékonysági s nevelésügyi egyesületek vették át tőle a szót.

Ki volt ez az ember, aki az emberi hálátlanságnak ebben a hideg világában, egyszerü életsorsa dacára is ilyen meginditó hálát s kegyeletet váltott ki a késő utódok lelkéből?

Az iparos családból származó nagyságok Angliában nem ritkák, hiszen a mostani angol miniszterelnök Chamberlain nagyapja is a cipőkészitéstől indult a gazdagodás és érvényesülés utjára. A most ünnepelt Pounds János azonban nem gazdagság, sem nem előkelő utódok által szerezte hirnevét, hiszen szegény s agglegény maradt holta napjáig. Mégis életében annyi a szép s felemelő vonás, hogy megérdemli, hogy itt a távolban is megemlékezzünk róla.

1766-ban született Portsmouth-ban. Apja egyszerü faragó munkás volt a kikötőben levő hajóépitő mühelyben. Apjának egyetlen vágya az volt, hogy szép, erősnövésü fiából tengerész lehessen, aki előtt nyitva a hir, dicsőség, gazdagság kapuja. 12 éves korában már hajóra is adta a fiut, aki három éven át hajósinaskénti járta a mérhetetlen tengert. Egyszer véletlen baleset érte egy kikötés alkalmával s a szép, szálas, erős fiut, mint tehetetlen roncsot tették ki a partra. Vége volt minden szines álomnak. Hiába csábitották többé a messzi tengerek, hiába hallgatta a parti lakók éjszakába nyuló meséit hires tengerészekről, kik ismeretlen világrészekből hoztak ismeretlen kincseket, fűszerszámokat, drágaságokat. Sorsa röghöz kötötte. Lassanként felgyógyult, de egész életére nyomorék maradt s ezért ülő foglalkozást kellett választania.

Csizmadia lett. Nem olyan céhbeli mester, aki nagyurak lá-

baira szabja remekművét, csak olyan foltozó varga, aki egyszerü polgárok elnyütt lábbelijét toldja-foldja, mint a szegény ember az életet. 58 esztendeig folytatta ezt a mesterséget, melyre annyi reménység összeomlása után fanyalodott. Szomoru, lesujtó volt reá nézve ez a keserves változás. S mégis elhagyatottságába nem a jó, hanem a balszerencse hozott fordulatot.

Testvérének, ki nagycsaládu, szegény munkás volt, nyomorék gyermeke született. Pounds részint, hogy testvére bánatán, részint, hogy saját elhagyatottságán enyhitsen, magához vette s gondozni kezdte a gyermeket. Később, hogy a gyermek ne unatkozzék pajtásokat csalogatott hozzá a szegény szomszédságból. Játszani tanitotta a gyermekeket, játékokat csinált nekik, majd játékkészitésre, lábbeliigazitásra, főzésre, mosásra tanitotta őket. Azután a betüt ismertette s kedveltette meg velük. Könyve csak az öreg Biblia volt, ezt egyelőre nem lehetett az ujoncok kezére bizni. Hirdető cédulákat, plakátokat, röpiratokat szedett össze az utcákon s azokból kezdték sillabizálni az irást. Mérhetetlen volt öröme, mikor sok vesződés, fáradozás után a gyermekek kezdtek neki felolvasni a Bibliából.

Vasárnaponként kézenfogta ezeket a vásott utcagyermekeket, akikkel senki sem törődött, templomba, vasárnapi iskolába vitte őket. Rendre egész csomó tisztességesebb kinézetelü gyermekruhát szerzett össze s tartott házánál, hogy legalább ezekre az ünnepi órákra emberibb kinézésü öltözettel cseréljék fel nyomorusági rongyaikat a vendég gyermekek. Amint a portsmouth-i unitárius templom falán levő fehér márvány emléktábla hirdeti: „Jó lélekkel nevelte, részint ruházta, részint táplálta szegény gyermekek százait.“

Kicsiny műhelyének alig nehány méternyi falai közt sokszor harminc, negyven gyermek tolongott, számolva, énekelve, vagy olvasva, mig ő mesterségét végezte. Szabad óráiban, szép időben a természetbe vezette őket, fák, füvek, madarak életét tanitotta, vagy utazási élményeiből mesélt. Egyszerre mulattatta, fegyelmezte s nevelte a gyermeksereget, mely tiszta szivvel ragaszkodott hozzá. Célja az volt, hogy mindig azokat a gyermekeket vonja magához, akik legvásottabbak, akikkel senki sem törődik. Sokszor egy-egy forró sült krumplival vesztegetett meg ismeretlen, didergő, éhező gyermekeket, hogy a jó szó befolyása alá kerüljenek s szavára hallgassanak. Különösen a rendkivül hideg 1837—38 telén fejtett ki emberfeletti munkát szenvedő szegény gyermekek nyomorának enyhitésén.

Mikor neve, alakja ismerté vált, többször ajánlottak fel neki fizetéses állást, de ő megmarant ipara s szegényei mellett.

Egyik tanitványa, ki később hires festő lett, megfestette képét, amint a gyermeksereggel műhelyében foglalatoskodik. Ez a kép, mely ma másolataiban egész Angliában többszázezer példányban ismeretes, a portsmouth-i városháza nagytermének falát ékesiti. Létrejötte körülményes volt, mert Pounds semmiképen sem volt

hajlandó helybenülni arra a célra, hogy lefessék. Végre egy gyermeket nyert meg tervének a festő. Reávette, hogy többször egymásután a 119-ik zsoltárt olvassa, melyet mindig mozdulatlanul szokott hallgatni, mint kedvenc olvasmányát az öreg. Igy örökitette meg hálás tanitványa az ablakon keresztül.

Hosszu ideig gyakorolt nemes jótéteményei ismertté tették nemcsak a városban, de országszerte nevét. Dickens a hires iró is csodálója volt. Papok, irók, közéleti előkelőségek hirdették, hogy példáját folytatni kell nagy városok szegény negyedeiben s most két nagy, az ő szellemében működő szervezet tevékenykedik Angliában. (Ragged School Union, Shaftesbury Society).

Egyszer egyik csodálója azt mondotta neki: „Miért nem lehet gazdag egy ilyen ember?“ „Én meg vagyok elégedve sorsommal, válaszolt, ha gazdag lennék, valószinüleg olyan lennék, mint a többi gazdagok.“

E jótéteményekben gazdag ember halálának 100 éves évfordulóját ünnepelte az elmult vasárnap az angol unitárius egyház, melynek tagja volt, Portsmouth város lakossága s az angol társadalom.

Angliában folyt le, de a mi körünkben sem árt megismerni ezt az életet nagy vonásaiban. Hiszen hányan vagyunk testben, vagyoni állapotban, vagy tudásban erősebbek nála s mégis hányszor állunk meg tehetetlenül, magunkbaroskadva a balszerencse előtt. Az ilyen életek tanitanak meg, hogy mit jelentenek a hivő lélek számára a Szentkönyv szavai: „Javamra lőn a keserüség“.

Kővári Jakab.

A mészkői unitárius egyházközség hivei példaadó áldozatkészséggel uj harangot vásároltak. Ez az egyházközség, amelyik az utóbbi tiz év alatt templomot, iskolát, papiházat épitett, annyit alkotott és áldozott, ujra megmutatta, hogy fáradhatatlan és kimerithetetlen. Hivei szinte napok alatt adták össze a harang árát kitevő 40,000 lejt. Minthogyha e lelkes áldozathozatalnak épen olyan lelkes, megértő jutalmazása lett volna az a felemelő és bensőséges harangszentelési ünnepség, amelyen egyházunk és körünk vezetősége, a főtisztelendő püspök ur, főjegyző, főgondnok, esperes, f. ü. gondnok afiaival, valamint a kör számos lelkészével együtt megjelent. De lehet, hogy még ennél is tartósabb jutalom az a lelki béke és boldogság, mely minden jó cselekedetet követni szokott.

A mészkői unitárius egyházközségben kedves ünnepség volt Karácsony ünnepének másodnapján. Az egyházközség vendégül látta Szánthó Vilma papnőt és Harrington Donald amerikei lelkészt, akik ez alkalommal az istentiszteletet vezették. A nagyszámu gyülekezet szeretettel vette körül vendégeit: a papnőt, kit a községhez és a hivek nagy részéhez régi ismeretség füz és az angol nyelvü lelkészt, ki Mészkőt és a lakóit, habár először látta, mégis, mint ismerősöket üdvözölte, mert már régen, Balázs Ferencen keresztül szivébe zárta.

Mi a boldogság?

Irta és az erzsébetvárosi unitárius imaházban 1938. augusztus 21-én tartott vallásos estélyen felolvasta Czárán Berta, a helybeli örmény katholikus Nőszövetség tagja.

Minden ember boldog akar lenni. Az egyik gazdagságban keresi és egy sivár élet után kénytelen bevallani, hogy van valami, amit pénzzel nem lehet megvásárolni. A másik az élvezetekben keresi, de csak keserüséget és csalódást talál. A harmadik a hirben, de „illat az, mely tölt virágot és rózsát; ha elhull, még egy perccel éli tul“ és a boldogság minden hiu látszatát kegyetlen kézzel foszlatja szét a könyörtelen halál.

Az egyetlen földi boldogság, kedves hallgatóim: a jó Isten követése. Annak a nyomán járni, aki az út, az igazság, az élet, akinek adatott minden hatalom mennyben és földön; ha tudod, hogy ő szeret tégedet: van-e ennél nagyobb öröm, van-e ennél nagyobb boldogság?

Ha ő a kegyelmét érezteti veled szüntelenül, ez a fölséges, mindennél nagyobb és biztosabb tudat: ez a boldogság.

Ha őt követed, akkor hűséges munkával dolgozol lelkeden; művész módjára faragod, kalapálod ezt a nagyreményü remekművet és egyetlen napot se engedj elmulni anélkül, hogy legalább egy kalapácsütést ne tennél munkádon. Áthat az a tudat, hogy ezt a munkát csak a jó Isten segitségével végezheted és mélységessé teszi alázatosságodat, de azért szemmel látható, hogyha fáradsággal és bajjal is készül a mű, *lesz belőle valami.* Van-e ennél nagyobb öröm, van-e ennél nagyobb boldogság?

Ez a rejtett kincs a Mindenhatóba vetett bizalom; a szivünk szeretetének lelkületéért mindent oda kell adnunk; csak aki mindent odaadott a tudatért, hogy Isten az ő atyja: ez a boldogság.

Ha a jó Istennek élünk, kedves hallgatóim, akkor embertársainknak is élünk. Mikor szolgálatot teszünk valakinek s látjuk, hogy jólesik neki, mikor alamizsnát adunk, mikor testvéri szót szólunk egy megalázott szegény felebarátunkhoz, mikor megvigasztalánk egy szomoru édesanyát, meglátogatunk egy beteget; mikor a szeretet milliónyi cselekedeteinek bármelyikét véghezviszszük, nem gondolva csak felebarátunkra és a jó Istenre, akkor feltámad bennünk egy érzés, ami jobban esik mindennél a világon: ez a boldogság. Másokért tenni valamit szeretetből, másoknak örömöt szerezni, mások örömén örülni: ez a legnagyobb és legszentebb boldogság.

Igyekezzünk tehát kérem, lefejteni lelkünkről mindent, ami nem odavaló, kovácsoljuk ki magunkból a jellem és szeretet kemény acél-remekművét. Azt a jellemet, melynek két elem az alkotója: az erő, mely arra képesit, hogy az ember hajlithatatlanul és jó Isten parancsai szerint cselekedjék; és a szeretet, mely gyöngédséget, jóságot, alázatos megértést ad.

„Szilárd, mint a gyémánt és gyöngéd, mint egy jó édesanya.“ Igy állitja elénk az eszményt a mult idők nagy embere

(Kazinczy Ferenc). A másik főfeladat pedig az, hogy ezt az erőt a szeretet szolgálatába kell állitani. Mert az élet értelme Jézus első és utolsó parancsa: „Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes elmédből, minden erődből; felebarátodat pedig, mint tenmagadat!

Dolgozzunk tehát mi is szeretetünk remekművén hires művész módjára; kalapácsoljuk össze szeretetünket és a jó Isten onnan felülről öntözze meg szivünket mennyei harmattal, a föld szinének nedvesitésére, hogy teremjen gyümölcsöt, jót és hasznosat.

Karolj fel s ragadj ki a teremtmények minden hervatag vigasztalásából, mert teremtmény-féle nincsen olyan, aki lelkünk vágyait kielégitené és fájdalmunkat enyhitenl birná. Füzz minket magadhoz a szeretet oldhatatlan kötelékével, mert te, te magad elég vagy szerető szivnek, — s nálad nélkül minden merő haszontalanság.

Tegyük tehát hasznossá életünket, merjünk szeretni, merjünk elveink szerint élni, magunk lábán állni. Ha mások másképp tesznek, ne törődjél másokkal; tedd, amit lelked, amit Krisztusod, vezéred parancsol. Mert lehet valaki gazdag, tudós, művész, vagy nagy ur; szeretet nélkül nyomorék és az Úr itéletét nem állja ki.

Végül pedig, mikor megköszönöm kedves hallgatóim, becses türelmüket, kérem Önöket, hogy a szeretet remekművét tüzzük ki a csillagos égre, hadd tündököljön és vezessen mindnyájunkat a boldogság utján.

Hitem tornya.

De miért is van ez igy Istenem,
Hogy az embert a vágyai viszik.
Máról, holnapra, űzi, hajtja
A szive vére;
A célhoz bár sohase érve
Mégis érte imádkozik...

Én is csak azt érzem,
Hogy meddő volt az akarat.
Örökös küzdelem, jutalom nélkül:
És mégis,
A távolban aranytetős
Templom-torony nő;
S egyre emelkedik,
Mely hitemen épül!...

Izsák Domokos.

Az Unitárius Közlöny előfizetési ára évi 36 lei. A D. F. E. évi rendes tagsági dija 60 lej. A D. F. E. örökös alapitói dija 1000 lej. A rendes- és alapitó-tagok egyleti tagsági jogaik gyakorlása mellett kapják az Unitárius Közlönyt is. Az előfizetési dij csak a Közlönyre jogosit. Kivánatos tehát, hogy mindenki lépjen be az egylet tagjai sorába s dijait rendezze. Egyleti jogait csak az gyakorolhatja, aki tagsági dijait rendezte. Előfizetés külföldre 90 lej. Minden pénzküldemény Gálfi Lőrinc pénztáros cimére küldendő Cluj, Calea Marechal Foch 12.

A keresztény vallás elemei kérdésekben és feleletekben.

Az unitáriusok értelme szerint.

II-ik közlemény.

IX.

Vannak-e kötelességeid a holtak iránt?

1. Igen is vannak. Az élőknek kötelessége a holtakat tisztességesen eltemetni; utolsó akaratjokat pontosan teljesiteni.

2. Nem kell a holtakat rágalmazni: ők többé nem védelmezhetik magokat; különben is már a mennyei igaz biró előtt állnak.

3. Kötelességünk a holtak érdemeit és erényeit emlékezetben tartani s jó példáikat követni.

X.

Minő kötelességeid vannak magad iránt?

1. Magam iránti kötelességem az, hogy serény, munkás és jó igyekezetü legyek.

2. Hogy készörömest és jó kedvvel tanuljak s mindenben szép rendet tartsak.

3. Hogy csendes és elégült legyek mindig, még akkor is, midőn nem birhatom mindazt, amire szükségem volna.

4. Kötelességem azt, amit birok, okos takarékosság által megóvni s gyarapitani.

5. Ne legyek komor, akaratos és vakmerő, hanem vidám, szelid és bátor.

6. Ne legyek kevély, dicsekedő, hanem szerény és alázatos.

7. Arra kell magamat szoktatnom, hogy gondosan eltávoztassak mindent, ami életemnek, egészségemnek, jó hirem s becsületemnek árthatna.

8. Mindenekfelett szivem tisztaságát és ártatlanságát kell megőriznem; arra kell törekednem, hogy a józan ész uralkodjék rajtam, nem a testi kény és indulat.

XI.

Vannak-e kötelességeid az oktalan állatok és a lelketlen természet iránt?

1. Az oktalan állatok is Isten művei; az Isten iránti tisztelet megkivánja, hogy az ő munkáival illő kimélettel bánjak; könnyelmüségből azokat soha ne kinozzam; erejök felett ne terheljem s gondjokat viseljem.

2. A lelketlen természetet is, mint Isten munkáját tartozom kimélni; a növényeket, csemetéket, fákat ápolni, s ültetés, oltás által szaporitani; csupa pajkosságból s ok nélkül nem pusztitani; mert vétek azt rongálni, aminek én és embertársaim hasznát vehetjük.

3. A bölcs és jóságos Isten dicsőségét a növények és ásványok országában is kötelességem bámulva szemlélni; e földi hazámat ipar és jó izlés által még kedvesebbé tenni.

4. A művészet és mesterség munkáit megbesülni, a nyilvános emlékeket, sirköveket kimélni kötelességem. Ezt kivánja a magam és embertársaim iránti tartozás.

XII.

Lessz-e valami jó következése annak, ha kötelességeidet megtetted?

1. Ha kötelességeimet megtettem, akkor vidám és nyugodt a lelkem.

2. Nem remegek akkor soha szégyentől és gyalázattól; nem kell szünet nélkül attól tartanom, hogy az emberek tetteimet megtudják.

3. Napról napra tökéletesebb és boldogabb leszek, amint idősebb leszek.

4. Szülőim és a jó emberek szeretni fognak s gyönyörüséggel és szép reménnyel tekintenek rám.

5. Mindenekfelett szeretni és boldogitni fog az én mennyei Atyám, ha mindig törekedem jó lenni.

XIII.

Lessz-e valami rossz következése annak, ha valami rosszat cselekedtél?

1. Az az öntudat, hogy rosszat cselekedtem, nem enged békét s nyugalmat lelkemnek.

2. Mindig remegnem kell a szégyentől, gyalázattól s hogy a világ gonosz tettemet megtudja.

3. Mind rosszabb és boldogtalanabb leszek, amint tovább élek.

4. Szülőim és a jó emberek nem szeretnek többé engem s fájlalva néznek rám.

5. Mindenekfelett elvesztem az Isten szeretetét s az ő büntetése nem fog elmaradni tőlem, ha vétkeimet el nem hagyom.

XIV.

Mit értesz a vétek alatt, mely az Isten ellen van?

Az Isten elleni vétek alatt értem, ha olyat cselekszem, amit az Isten megtiltott, vagy ha elmulasztom cselekedni azt, amit az Isten parancsolt.

XV.

Vétkeztél-e valaha az Isten ellen?

Igen is: érzem, hogy vétkeztem, — mert jól tudom, mik a kötelességeim az Isten iránt, magam és felebarátaim iránt, mégis azoknak ellenére cselekedtem.

XVI.

Mit kell cselekedned, ha érzed magadban, hogy vétkeztél?

1. Fájdalommal kell emlékeznem arra, hogy vétkem által jó Istenem iránt engedetlen voltam, magamnak és felebarátomnak ártottam.

2. Vétkemet minden halogatás nélkül el kell hagynom s erős fogadást tennem, hogy ezentul a legkisebb hibáitól is őrizkedem s elmulasztott kötelességemet kettőzött szorgalommal fogom teljesiteni.

3. Gyermeki hittel és bizalommal kell kérnem mennyei Atyámtól, hogy a Jézus Krisztus nevében bocsássa meg vétkeimet s szent lelkével erősitsen engem a megjobbulás utján.

XVII.

Kicsoda a Jézus Krisztus?

1. A Jézus Krisztus Istennek szent Fia, aki mennyei Atyjának akaratját minden emberek között legjobban megismerte, és ahoz mind halálig hű volt. Azért mondatik ő Isten egyszülött, tulajdon szent fiának, mert senki nem volt az emberek között szentségére nézve Istenhez oly hasonló, mint az Ur Jézus. Ő egyedül Közbenjáró az Isten és az emberek között.

2. Ő a mi idvezitőnk, aki megváltotta, megszabaditotta az embereket a legsulyosabb rosszaktól, milyenek: a tudatlanság, a bün, és azoknak rossz következményei. Megváltotta pedig igaz tudománya, példaadó szent élete s ártatlanul szenvedett halála által.

XVIII.

Mondj el nehányat az Úr Jézus legfőbb tanitásai közül?

1. Ő tanitotta, hogy nincsen más Isten, hanem csak Egy, aki egyedül imádandó, a mi legfőbb tiszteletünkre méltó; és hogy Jézus Krisztus az ő hozzánk bocsátott követje, akit annak elismerni és tisztelni kötelességünk.

2. Ő tanitotta, hogy az Isten minden emberek Atyja, aki mindeneket szeret, mindeneknek javát és boldogságát akarja. Az Isten tehát nemcsak a zsidóknak, hanem a pogányoknak is Atyja.

3. Ő tanitott meg minket tisztább ismeretére az Isten mivoltának: hogy az Isten lélek, szent, irgalmas, mindentudó, mindenüttjelenvaló, mindenható, legjobb, legbölcsebb valóság.

(Folytatjuk.)

Az unitárius hit ereje.

Barabás István: A dunapataji unitárius egyházközség.

Bátran adhatnók ezt a cimet annak a tömör és kifejező stilusban 74 oldalon megirt könyvnek, melyet Barabás István buda-

A dunapataji unitárius templom.

pesti lelkész a dunapataji unitárius egyházközség megalakulásáról irt. Olyan ez a könyv, mint amely az élet, a fejlődő, hitteltelies élet valóságát irja le. Egyetlen sorában sem tuloz és mégis olyan szép, mintegy igazi költemény. Mi is történt Dunapatajon? Ezelőtt három évvel mintegy 28-an áttértek az unitárius egyházba. Azután többen követték, de az ellenintézkedéseket megtették az elhagyott egyház hivei. Amint az apostoli buzgóságtól megáldott lelkes unitárius nő, Dr. Kendecsy Pálné irja: „Bujkálva, kigunyolva, minden eszközzel üldözőbe véve, Krisztustagadók, pogányok voltunk; de, ha le is szedtek rólunk mindent, lelkünkből nem tudtak elrabolni semmit; a hit csillaga erős nappá lett üldözött sorsunk beborult egén s mindennapi erősségünk lett a Zsoltár szava: „Szivemet hozzád emelem és benned bizom Uram!“ Isten kitárta országának kapuját, hogy utat találjon hozzá az ének. Ő tudta csak, hányszor hangzott, hol elkeseredetten, hol csüggedten, hol bizakodva, de mindig hangzott! Nem veszitett el minket az Ur, mert nagy erővel hivtuk, hanem elvezetett Jerikó falai alá, melyet nekünk igért, ha lesz bennünk erős hit és erős bizalom.“ És az erős hit nem lankadott meg. Tettekben mutatkozott a hit ereje. Varga József és neje Sulyok Juliánna temetőhelyet adományoz a kis gyülekezetnek. A dunapataji hiveink azonban nemcsak a halálra gondolnak, hanem az életre is. Állandó telekről gondoskodnak, templomot, tornyot, gyüléstermet épitenek és harangot öntetnek. Ebben a nagy munkában mindenki kivette a részét, de mégis legtöbbet Dr. Kendecsy Pál orvos és neje Sidó Róza áldoztak. Ugyanazt a szerepet töltötték be Dunapatajon, mint boldogult Kovács József és neje a hódmezővásárhelyi egyházközség megalapitásában és fölvirágoztatásában. A harmadik jókedvü adakozó az egyházközségben Bogárdi István és felesége K. Papp Juliánna. Az ők adományából szerezték be azt a harangot, amely a Duna és a Tisza között a legelső unitárius harang. A könyvecske apránként elmondja, mint vettek telket, hogyan tervezték és épitették fel a templomot, tornyot és imaházat, hogyan tartják az istentiszteleteket. Végül pedig az adakozók névsorát olvassuk, melyből meggyőződünk, hogy az áldozatkészség még nem halt ki a szivekből!

Terünk nem engedi, hogy részletesebben ismertessük a dunapataji egyházközség szivreható történetét. A kis könyvből sokkal többet kell kiolvasni, mint ami oda le van irva. A dunapataji történet hősi tett. A hit hősiességének cselekedete. Áldott legyen az Isten, aki erre a dunapatajiakat megsegitette. Áldottak legyenek a lelkek, a kezek, melyek Isten akaratának engedelmeskedtek. *B. P.*

Keressetek népet, mely teljesen hiján van a vallásnak; ha általában találtok ilyet, bizonyosak lehettek afelől, hogy csak kevés fokkal áll feljebb az állatnál.

A szó olyan, mint az orvosság, kis mennyiségben használ, nagy mennyiségben árt.

Tárgyalások a kisebbségi miniszterrel. A nemzeti ujjászületés frontjába való belépést megelőzően egyházunk nevében Dr. Varga Béla püspök és Dr. Mikó Lőrinc egyházi titkár beható tárgyalásokat folytattak a kisebbségi miniszterrel, Dr. Dragomir Silviuval jan. hó 18—20-án Bucureşti-ben. A tárgyaláson az egyházat érdeklő minden kérdést előterjesztettek. Nevezetesen a lelkészek és a felekezeti iskolák államsegélyét, a községi iskolai segélyeket, az állami elemi iskoláknál a magyar tagozatok ügyét, a hitoktatás kérdésének rendezését, a magyar tanitók képzését, a felekezeti iskolák fejlesztését és a bezárt iskolák visszaállitását; továbbá a baccalaureatusi és a tanárok képesitő vizsgáinak ügyét; a hatósági eljárás alá vont belső emberek és fölfüggesztett kongruák, az egyházi egyletek szabad működésének ügyét stb. A kisebbségi miniszter megértő lélekkel hallgatta meg az előterjesztéseket, megigérte pártoló közbenjárását a vallásügyi és közoktatásügyi minisztériumban. Alapos reményünk van, hogy a szóban forgó kérdések kedvező elintézést és megoldást nyernek. Azonkivül a vallásügyi és a közoktatásügyi minisztériumba személyes eljárás mellett több kérést beadtak.

A Nemzeti Ujjászületés Frontjába, amely az állami élet belső rendjének ujjáépitését van hivatva szolgálni és hivatalos magyarázat szerint állami szervezetnek tekintendő, a kisebbségi egyházak főpásztorai is beléptek. Főtisztelendő Püspök ur a belügyminiszter és a vallásügyi miniszter urakhoz intézett következő távirattal jelentette be az uj alakulatba való belépését: „Áthatva a Nemzeti Ujjászületés Frontja megalakulásának nagy jelentőségétől, amely az ország fiainak erejét valamennyi állampolgár javára szolgáló közös munkára gyüjti össze, bejelentem ezen szervezetbe való belépésemet és azt, hogy intézkedést tettem aziránt, hogy az Unitárius Egyház valamennyi alkalmazottja jelentkezzék az illetékes hatóságoknál a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába való belépés végett. *Dr. Varga Béla*, unitárius püspök.“

A vallás és szépművészeti miniszteriumtól az egyházi és kulturális egyesületek müködésére vonatkozóan a következő leirat érkezett 604—1939 sz. alatt:

„Püspök ur,

A prefekturákról állandóan jelentések érkeznek, mely szerint egyházi jellegü gyülések örve alatt különböző társaságok, egyesületek, dalárdák, zenekarok, fonók, ifj. egyesület, stb. rendszerint este 19 órától 21-ig (7—9) összegyülnek hatósági engedély nélkül, amiért az állami hatóságokkal, különösen csendőrséggel gyakori ellentétet provokálnak, a hatóságnak hivatása lévén, hogy felügyeljen és ellenőrizzen mindennemü összejövetelt, különösen este.

Az egyházi alapszabályokkal rendelkező szervezetek igazgatási ülései, amelyek a belügyminisztertől jóváhagyást nyertek, szabadon összegyülhetnek előzetes engedély nélkül, csak a katonai és rendőri szerveknek kell bejelenteni az idő és program megjelölésével, nem esnek a fönnebb emlitett egyesületek osztályába.

Hogy minden nem tisztán egyházi jellegü szervezet fölött gyakorolható legyen az ellenőrzés, elengedhetetlenül szükséges, hogy minden, az egyház védelme alatt müködő egyesület, kulturális szervek tevékenységét egyesitse egy községben a hétnek minél kevesebb napjára, a csendőri szervekkel történő megállapodás alapján, jelentse az illetékes helyi hatóságoknak az összejövetelek idejét és programját és azoknak a hatóságoknak az összejövetelre szerezze meg az engedélyét. Ebben az esetben meg lesz a rendőri szervezeteknek az a lehetősége, hogy szükség szerint a különböző falvakban felügyeletet gyakoroljanak. Különben az ellenőrzés illuzórius és a rend föntartása lehetetlen lenne.

Kérem Püspök ur, sziveskedjék megtenni a szükséges intézkedéseket ebben az értelemben, utasitván a hatósága alatti szerveket, hogy keressék az állam szerveivel a harmonikus együttmüködést, hogy ezáltal az egyházi és az államhatóság szervei között minden félreértés és összeütközés elkerülhető legyen, amely jóakarattal és megfelelő tapintattal sikerülni is fog.“

A Főtisztelendő püspök ur meg is tette a szükséges intézkedéseket. E leiratot azért közöljük, hogy hittestvéreink széles körben értesüljenek a miniszter ur intézkedéseiről és szándékáról.

Lelkészbeköszöntő ünnepély Abrudbányán. A szeptember hóban tragikus körülmények között elhunyt Fazakas Béla jeles unitárius lelkész örökébe Dr. Varga Béla unitárius püspök Pálffi Károlyt, volt brassói segédlelkészt nevezte ki. A tehetséges fiatal lelkész beiktatója jan. hó 8-án ment végbe bensőséges szép ünnepélyek keretében. Az ünnepély lefolyása a következő volt: Az ifju lelkész és kisérete jan. hó 7-én érkezett Abrudbányára, mikor is az egyházközség vezetősége Fodor Antal gondnokkal az élén meleg szeretettel és bizalommal köszöntötte. A másnap, vasárnap volt a beiktató ünnepély bensőséges istentisztelet keretében. Az ünnepélyen a helybelieken kivül jelen voltak: Árkosi Tamás ara-

nyosköri esperes, Tanka Károly f. ü.-gondnok, Taar Géza nagyajtai lelkész, Biró István bágyoni lelkész, Dr. Fikker János teol. magántanár, kövendi lelkész, Pataki András jószágfelügyelőségi elnök, várfalvi lelkész, Kökössy Kálmán mészkői lelkész, Nagy Domokos verespataki lelkész, Gálfi Elek tordai s.-lelkész stb.

Délelőtti Istentiszteleten a gyülekezeti ének elhangzása után Árkosi Tamás esperes bemutatta a kinevezett lelkészt a gyülekezetnek, Nagy Domokos pedig felolvasta a püspöki kinevezést. Ezután a kinevezett lelkész a vegyes Dalkar szép éneke után a szószékre lép és buzgó imával emeli az imádkozó lelkeket az egek urához. A közéneket Ürmösi Gábor helybeli énekvezér énekszólója szolgáltatta, mely nagyszerüen emelte az áhitatot. Uj lelkész Jer. I. 7—10. versei alapján tartotta meg székfoglaló beszédét, melyből egy öntudatos lelkésznek életprogramja bontakozott ki. Árkosi Tamás köri esperes ezután beiktatta hivatalába az uj lelkészt. Azután a lelkész hiányában elmaradott karácsonyi urvacsoraosztás helyett urvacsoravétel következett, mikor bensőséges lelkes ágendát Fikker János dr. mondott, imáikkal az áhitatos hangulatot növelték: Kökössy Károly, Gálfi Elek és Taar Géza jelenlevő lelkészek. Urvacsoraosztás után a köri lelkészek a szokásos ünnepies formák között az uj lelkészt testületükbe fogadták, mikor Pataki András melegen üdvözölte. Az üdvözlések során Taar Mihály a testvér ref. egyház nevében, Fodor Antal gondnok az unitárius egyházközség, Nagy Domokos a verespataki egyházközség, a város polgármestere a város nevében üdvözölte, mikre a lelkész szeretettel válaszolt.

Istentisztelet után közebéd volt, melyen sok értékes pohárköszöntő hangzott el. A vendégek azzal a boldog érzéssel távoztak el, hogy a régi aranyváros hivatása magaslatán álló lelkészt nyert az uj unitárius papban.

A kolozsi harang. A nagy háboru alatt a kolozsi nagy harangot is elvitték háborus anyagnak, mint annyi mást. A hivek most több, mint 50 ezer lei költséggel egy uj, hatalmas harangot öntettek és a toronyba fel is állitották a helyére. A harang első ünnepies megszólalása 1938 december hó 11-én volt, mikor ünnepies istentiszteletet tartottak. Az ünnepies istentiszteleten szolgálatot teljesitett Bölöni Vilmos helybeli lelkész és Benczédi Pál kolozsvári vallástanár, énekelt a Vegyeskar a ref. énekvezér vezetése mellett, az éneket pedig Petres Gyula énekvezér vezette. A harang ünnepies felszentelése a tavasz folyamán lesz; akkor majd tudósitást hozunk az ünnepélyről.

Karácsonyfa-ünnepély Fogarason. A fogarasi unitárius egyházközség előljárósága 1938 december 22-ikén délután 6 órakor tartotta meg karácsonyfa-ünnepélyét szép müsor keretében a templomban. A „Jer mindnyájan örüljünk...“ és „A szeretet szent ünnepén...“ kezdetü egyházi énekek eléneklése alatt a kedvesen feldiszitett karácsonyfán kigyultak a gyertyák, a csillagszórók és az áhitatnak eme magasztos pillanatában a lelkész imája emelte

az Istenhez a lelkeket. A karácsonyfa mellől Bedő Boriska lelkészkisasszony mondott szép és erkölcsnemesitő mesét, amelyet nemcsak a gyermekek, hanem az egész gyülekezet is, lelki élvezettel hallgatott végig. Az iskolás gyermekek közül szavaltak: Sándor Aranka, Gál Béla, Fóri Ágnes, Gál Emma, Marosi Juliska, Gál Jenő, Fóri Tamás és Sándor Irénke. Felejthetetlenül kedves volt a három ovódista-gyermek: Mongian Ibi, Végh Józsika és Fóri Jánoska szsvalata. Az iskolás növendékek a szavalatok közben lelkész vezetése mellett elénekelték: „Szálljatok le, szálljatok..." cimü megzenésitett Szabolcska verset és „Angyalok az égben" kezdetü éneket. Ezután következett az ajándékkiosztás: 52 drb. szeretet-csomagot osztott szét a rendezőség. Azonkivül a legszegényebb iskolás gyermekeknek adományozott ruhaféléket is: egynek cipőt, harisnyát és egy rend ruhát, egynek sárcipőt és háromnak egy-egy pár harisnyát. Egy szegény családot fasegélyben részesitett. Az ajándékok kiosztása után Lukácsi Mózes lelkész mondott bezárószavakat és köszönte meg az adományokat a hiveknek, akik a szent célért, a közös örömért a kevésből is áldoztak. A karácsonyfa-ünnepély megrendezésében, a szeretetcsomagok előállitásában, illetve az adományok összegyüjtésében időt és fáradságot nem kimélve segédkeztek: Bedő Ferencné nagyságos asszony, Bedő Boriska lelkész-kiasszony, Márton Mancika, Márton Ica, Mérész Bözsi és Spring Nusika, amiért e helyen is fogadják hálás köszönetünket. *Lukács Mózes*, lelkész.

A medgyesi egyházközség köszönettel teszi közzé az alábbi adományokat: Homoródalmás 294, Árkos 770, Ádámos 200, Dicsőszentmárton 300, Erzsébetváros 200, Székelyderzs 200, Bihar 100, Ikland 180, Magyarszentbenedek 247, Firtosváralja 311, Rava 216, Fogaras 100, Szentábrahám 417, Székelykeresztur Dr. Elekes Domokos főgondnok ur által 1800 lei. A fenti adományokért a leghálásabb szivvel mondunk köszönetet ugy a lelkész, mint a gyüjtést végző afiainak, kik kérésünket nemcsak meghallgatták, de teljesitették is. Egyben kérjük, hogy gyüjtőiveinket, kik ugy látják, hogy nem lesz módjukban részünkre gyüjteni, sziveskedjenek mielőbb visszaküldeni, hogy azokat ne tartsuk nyilván. Istennek áldása legyen a nemesszivü adakozókon és a megértő lelkeken.

Az egyházközség vezetősége.

Esküvő. A kénosi egyházközséghez tartozó patakfalvi szórványban karácsony másodnapján tartotta esküvőjét Kováts Péter áll. iskolai tanitó hitbeli atyánkfia Farkas Ilona felsőboldogfalvi r. kath. vallásu tanitónővel. Kováts Péter neve nem ismeretlen az ifjabb nemzedék előtt. Lélekből fakadó versei e lap s a „Kévekötés" sorain keresztül is közel jutottak szivünkhöz, két verses kötete s egyéb irói munkái széles körben ismeretté tették nevét. E szórványban élő unitárius hiveink összetartó lelke. Mint tanitó, állami hatóságai elismerését is kivivta, mert versenyvizsgákon rendesen elsők növendékei s a szülők, tanitványok szeretetteljes ra-

jongással veszik körül. Református községe népét szövetkezetbe tőmöritette s lelkes, értékes falumunkájával megbecsülést, tiszteletet vivott ki az unitárius névnek. Amint ágendájában is kifejezte eskető lelkész: „Ez ősi erdélyi föld lelke szól, int és figyelmeztet türelemre, egymás megbecsülésére, örök megbocsátásra e rendkivüli pillanatban, mikor unitárius vőlegény, katholikus menyasszony esküszik örök hüséget ez ősi református Sionban". Örömkönnyeket hullató, népes, nagy gyülekezet ismételte meg a szentfalakon kivül a jókivánatokat. Legyen e szent frigy Istennek tetsző, sokáig világító drága ajándék hitünk oltárán. *Kővári Jakab.*

Eljegyzés. Szabó Erzsébet és Ifj. Szász Dénes firtosváraljai lelkész 1938 október hó 31-én tartották eljegyzésüket. Az ifju jegyeseknek sok szerencsét és boldogságot kivánunk.

Szentiváníaborfalva szórványainak gondozási és hitoktatási programja 1939. évre. *I. Uzon és vidéke:* Istentisztelet és urvacsoraosztás a református elemi iskolában délelőtt 11—12 óráig: Husvét másodnapján (ápr. 10), Pünkösd másodnapján (május 20), Ősszel (szept. 17), Karácsony másodnapján (dec. 26). Konfirmálás és vallásvizsga később megjelölt időben. Hittanóra szombaton délelőtt 11 órakor: január 28, február 25, április 1, május 13, október 7, november 18, december 16. Hivek látogatása november—december folyamán. — *II. Laborfalva vidéke:* Istentiszteletre, urvacsoraosztásra hivek Laborfalvára járnak. Hivek látogatása és hitoktatás alkalomszerüleg. — *III. Maksa vidéke:* Istentisztelet és urvacsoraosztás, esetenként megjelölt helyen és időben. Tavasszal (március 5-én, ősszel (november 12-én). Ugyanakkor a tanulók kikérdezése. Hivek látogatása februári és novemberi körutban. — *IV. Kovászna vidéke:* Istentisztelet és urvacsoraosztás a református kulturházban délelőtt 11 órakor: Husvét harmadnapján (április 11-én), Pünkösd után egy héttel (junius 4-én), Ősszel (szeptember 10-én), Karácsony harmadnapján (december 27-én). Évi közgyülés december 27-én a fenti helyen és időben. Hivek látogatása a novemberi, decemberi körutban. — *V. Kézdivásárhely vidéke:* Istentisztelet és urvacsoraosztás a református tanácsteremben délelőtt 11 órakor: Január 15-én, február 26-án, március 26-án, április 30-án, Pünkösd harmadnapján (május 30), október 1-én, november 5-én, december 17-én. Hittanóra ugyanakkor ugyanott, istentiszteletek előtt 10 órakor. Hivek látogatása a novemberi körutban (esetleg februárban). — *Izenet a szórványbeli hiveknek.* Köszönetemet fejezem ki e helyen mindazoknak a lelkes unitárius hiveknek, akik a szórványgondozási munkámban támogattak. Különösen nagy hálával tartozom e tekintetben azoknak, akik sziveslátásukkal megkönnyitették a szórványközpontokban tartandó istentiszteleteinket és urvacsoraosztásainkat. Ilyenek voltak Uzonban Barabás Ferenc, Kovásznán Özv. Dr. Morvai Istvánné és Péter Sándorné, Kézdivásárhelyen Bedő Ferenc, kiknek vendégszerető háza mindig teritett asztallal várta a kiszálló lelkészt. Köszönetemet kellene kifejeznem még sok más jó unitá-

rius hivünknek is külön-külön, valamint azoknak, akiknek támogatása összehozta az Uzon—Kovászna—Kézdivásárhelyi szórványokban a teljes Úrasztali felszereléseket: asztalokat, teritőket, serlegeket. A hely szüke miatt azonban itt külön nem emlithetjük meg. *Barabás Béla*, szórványgondozó lelkész.

Minden levél Oficiul Parohial Unitarian Sântionlunca, Posta Ozun — cimre küldendő.

Gyászhir. Lapunk zártakor értesül ünk, hogy *Fülöp Mózes* nyugalmazott kidei lelkész életének 90-ik évében elhunyt. Temetése januárius hó 25-én volt, mikor a gyászszertartást Dr. Kiss Elek püspökhelyettes-főjegyző végezte. Jövőkor megemlékezünk a lelkészkar eme veteránjának életéről és munkásságáról.

Dr. Schneller István a pozsonyi evangélikus Teológiai Akadémiának és a Ferencz József tudományegyetemnek volt tanára, utóbbinak Kolozsvárt utolsó rektora, Budapesten január hó 24-én, 92 éves korában elhunyt. Az elhuuyt egyetemi tanár egyike volt a legszebb lelkü embereknek. Benne a vallás és a tudomány a legszebb összhangban egyesült. Az erdélyi papi és tanári kar tulnyomó nagy része az ő eszményi előadásából és minta, nemes életéből nyert ideálizmust a pálya szeretete iránt. Halála a vallás- és nevelésügy minden igaz barátját mély részvéttel tölti el. Az unitárius egyházban is sokan áldják emlékét.

1939 évi február havi vásárok. Február 1-én: Nagyekemező, Öszvény, Teke. **2-án:** Alsószopor, Bályok, Egeres, Turterebes, Belényes, Hátszeg. **3-án:** Barót, Ditró, Etéd, Katona, Ujegyháza, Prázsmár, Somkerék, Szamosujvár, Vaskóh. **4-én:** Detta, Muzsna, Öszentanna, Szalárd. **5-én:** Románszentgyörgy, Örményes, Szásznádas. **6-án:** Aknasuhatag, Avasfelsőfalu, Csizér, Honctő, Nagyalmás, Mogyorós, Váralmás. **7-én:** Lugos, Sárköz. **8-án:** Erdőd, Omlás, Temesfüzet. **9-én:** Belényes, Sarmaság, Nyárádköszvényes. **10-én:** Csikszereda, Tasnád. **11-én:** Kovászna, Omlós, Alsókomána. **12-én:** Alsósimánd, Apahida, Hagymáslápos, Harasztkerék, Szászbuda, Törökszákos, Vingárd. **13-án:** Herszény, Szásztyukos, Magyargorbó, Topánfalva. **14-én:** Ecel, Felsőbánya, Homoródszentmárton, Remetemező, Székelyhid. **16-án:** Batiz, Kibéd, Mikóújfalu, Nagyajta, Nagyborosnyó. **17-én:** Cserge, Kecs, Mócs, Nagyzsám. **18-án:** Torda, Herszény, Zsibó. **19-én:** Szászrégen **20-án:** Alcina, Berettyószéplak, Küküllővár, Tövis, Csákigorbó. **21-én:** Székelyhid, Talpas, Bánffyhunyad. **22-én:** Bonyha, Kiskend, Nagyborosnyó. **23-án:** Bene, Nagyborosnyó. **24-én:** Feketekápolna, Hosszufalu, Kolozsborsa, Kőrispatak, Marospetres, Nyárádszereda, Szék, Székelykeresztúr, Szerdahely, Mezőméhes, Zetelaka. **25-én:** Óradna. **26-án:** Pankota, Piski, Zaránd, Hosszuaszó. **27-én:** Csikkarcfalva, Farkasaszó, Halmi, Szinérváralja. **26-án:** Aranyosmedgyes, Berettyószéplak, Drágos, Nagytalmács. — A minisztérium által időközben tett netáni intézkedések, változtatások a községi elöljáróságnak mindig megküldetnek.

A Bucureşti-i unitárius egyházközség hirei.

A Bucureşti-i unitárius Nőkszövetsége évi rendes bálját február hó folyamán fogja megrendezni. A védnöki felkérések s meghivók e hó folyamán küldetnek szét. Unitárius nagy közönségünk figyelmét jó előre felhivjuk ezen egyházközségünk Nőkszövetsége báljára, melynek sikerétől függ ezen missziói egyházközségünk fennmaradásának biztositása.

„Nők Szövetségünk" karácsony után nagy ambicióval látott hozzá ezévi február hó 11-én tartandó estélye megrendezéséhez. Az előkészületi munkálatok megbeszélésére hetenként összejövetelt tartott.

A házi tea-délutánok a lelkészi lakáson ebben az egyleti évben is tovább folytak. A legközelebbi tea-délután február hó 26-án (vasárnap) délután 5 órától 8 óráig lesz.

Szép sikerrel rendezte meg Nők Szövetségünk az 1938 december 25-iki istentisztelet után rendes évi karácsonyfa-ünnepélyét, melyen 30 csomag került kiosztásra. Külön gondoskodott Nők Szövetségünk a ploeşti-i és buşteni-i unitárius gyermekek megajándékozásáról.

„Ifjusági Körünk" munkája ebben az egyleti évben is lendületesen halad. A gyüléseken felkért előadók foglalkoznak azokkal a kérdésekkel, melyek ifjuságunkat érdeklik. Gyüléseken, tekintettel arra, hogy azokat istentisztelet után tartjuk, ott marad rendesen majdnem az egész gyülekezet. Igy az ifjusági munka jelentősége tul nő az ifjuság köri keretein.

A Nők Szövetsége estélye előkészitése munkájából ifjuságunk is lelkesen kiveszi a maga részét.

Február hó 5-én ifjusági vasárnapot tartunk. Az ifjusági vasárnap szónoka ebben az évben is, mint a mult évben, az ifjuság köréből fog kikerülni.

A szórvány-misszió munkatere mindegyre ujabb és ujabb terület megismerésével gazdagodik. Szórványaink száma az elmult évben 23 volt. Ebből 2 átállás, illetve elköltözés után megszünt, közelebbről azonban ujabb három hellyel szaporodott. Munkánkban segitségünkre lehetnének mindazok, akik a regát különböző városain levő ismerőseik vagy rokonaik cimét és családi adatait lelkészi hivatalunknak tudomására hoznák.

Lelkész január hó 15-én istentiszteletet tartott Ploeşti-n, hol református testvéreink imaházukat rendelkezésünkre bocsátották, segitő kezet nyujtva munkánk végzéséhez.

Hitoktatást lelkész végzi. Iskolás növendékeink száma Bucureşti-ben 25, (ebből középiskolás 6), Buşteni-ben 8, Ploeşti-n 2, Cernăuţi-ban 1. Hitoktatás eredményesebbé tevése végett lelkész 8 helyen háznál végzi azt.

Konfirmációi előkészületeink kezdetüket vették. Minden szombaton délután 4—6 óráig és vasárnap délelőtt $^1/_2$10—$^1/_2$11 óráig van növendékek számára előkészületi óra.

Felhivás.

Az „Unitárius Közlöny“ utján, a Bucureşti-i Unitárius Egyházközség támogatása érdekében, a következő felhivással fordulunk az unitárius nagyközönséghez.

1933 junius 4-én, azzal a célkitüzéssel alakult meg egyházközségünk, hogy a Bucureştibe s általában a régi királyság területén lakó s mindeddig egyházunk részéről gondozásban nem részesült hittestvéreinknek összefogó közössége és támasza legyen. Előre látható volt, hogy ez az uj egyházközség nem lesz önfenntartó jó ideig. A hazai megélhetési nehézségek miatt a fővárosba özönlő kenyérkereső hittestvéreink nem rendelkezhetnek olyan anyagi erővel, mely egy egyházközség fenntartásához elegendő legyen. Hiszen, ha megfelelő megélhetési lehetőséggel rendelkeztek volna, nem hagyták volna el ősi falvaikat és városaikat, hogy neki vágjanak egy bizonytalanságokkal teljes uj életnek. Egyházközségünk eddig is Egyházi Főhatóságunk és az unitárius nagy közönség megértő támogatása segitségével tudott fennmaradni s erre a megértő támogatásra még mindig szüksége van.

Egyházközségünk Nők Szövetsége ebben az évben is megrendezi évi nagyszabásu estélyét, hogy annak jövedelmével egyházközségünk fennmaradását, missziói hivatása betöltését elősegitse. Ezt az alkalmat használjuk fel arra, hogy egyházközségünk munkája fontosságára felhivjuk az unitárius nagyközönség figyelmét s megértő támogatást kéjünk egyházközségünk számára. Estélyünk 1939 február 11-én, szombaton lesz, a Bucurester Turnverein helyiségeiben (Str. Brezoianu 49). Legyen ezen estély megfelelő alkalom mindazok számára, akik munkánk fontosságát át tudják érezni, hogy ezen munka támogatására adományaikkal segitségünkre jöjjenek.

Hirnökünk — rajtunk kivül fekvő okok miatt — mult év májusa óta nem jelenhetett meg s igy a nagyközönség nem szerezhetett tudomást munkánk menetéről. Ez a munka azonban állandóan tart s nélkülözhetetlensége egyre jobban beigazolódik. Aki ismeri a nagyvárosi életet, az tudja, hogy mik azok a veszedelmek, amelyek ellen az egyházaknak általában harcolnia kell. Minden öntudatos unitáriusnak ezzel a munkával szemben kötelessége van. Ennek a teljesitésére hivjuk fel hittestvéreinket.

Lőrinczy Géza,
unitárius lelkész.

Rohonyi Vilmosné,
a Nők Szöv. elnöknője.

Az „Unitárius Közlöny“ megjelenik havonta.

Felelős szerkesztő: Benczédi Pál, Cluj, Colegiul Unitarian.

Tipografia „Pallas“ könyvnyomda Cluj, Strada Vlăhuţa 3.